

izdelovalec **Ljubljanski urbanistični zavod, d.d.**, Verovškova 64, Ljubljana
naročnik **Občina Divača**, Kolodvorska ulica 3/a, 6215 Divača
št. naloge **6690**

OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT OBČINE DIVAČA

PRILOGA: OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV

datum Ljubljana, januar 2018

VSEBINA

1. UVOD	1
Postopek	1
Okoljsko poročilo.....	3
Oblika in vsebina	4
Hierarhično nadrejeni prostorski dokumenti.....	4
Ocena stanja, problemov in teženj.....	4
Pobude javnega in zasebnega sektorja.....	4
Veljavni prostorski akti Občine Divača in akti v postopkih	5
Strokovne podlage.....	5
Nadaljevanje postopka priprave OPN	6
2 OBRAZLOŽITEV OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA	7
2.1 STRATEŠKI DEL.....	7
2.1.1 Izhodišča	7
2.1.2 Strategija razvoja Občine Divača.....	8
2.1.2.1 Izhodišča in cilji prostorskega razvoja Občine Divača.....	8
2.1.2.2 Temeljne usmeritve prostorskega razvoja Občine Divača.....	9
2.1.2.3 Usmeritve za prostorski razvoj občine	9
2.1.2.4 Zasnova gospodarske javne infrastrukture.....	12
2.1.2.6 Usmeritve za razvoj v krajini	16
2.1.2.7 Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč.....	17
2.2 IZVEDBENI DEL.....	18

1. UVOD

Postopek

Na podlagi 52. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, (109/12), 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO)) , Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Uradni list RS, št. 99/07) je Občina Divača dne 07.05.2008 sprejela Sklep o začetku priprave Občinskega prostorskega načrta Občine Divača (Uradni list RS, št. 44/08) in dne 03.10.2008 sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o začetku priprave občinskega prostorskega načrta Občine Divača (Ur. list RS, št. 94/2008).

Postopek priprave Občinskega prostorskega načrta Občine Divača (v nadaljevanju OPN) obsega naslednje faze:

- priprava osnutka OPN,
- pridobitev smernic nosilcev urejanja prostora,
- usklajevanje pridobljenih smernic med Občino in nosilci urejanja prostora,
- priprava okoljskega poročila,
- priprava dopolnjenega osnutka OPN,
- obvestilo javnosti o javni razgrnitvi in javni obravnavi,
- 1. javna razgrnitev in javna obravnava dopolnjenega osnutka OPN in okoljskega poročila,¹
- priprava stališč do pripomb in predlogov javnosti,
- objava stališč,
- 2. javna razgrnitev in javna obravnava sprememb dopolnjenega osnutka OPN in okoljskega poročila,
- priprava stališč do pripomb in predlogov javnosti,
- objava stališč,
- priprava predloga OPN,
- pridobitev drugih mnenj nosilcev urejanja prostora in pridobitev odločbe o sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na okolje,
- potrditev in sprejem usklajenega predloga OPN na občinskem svetu in objava.

¹ Občina Divača je z javnim naznanilom št. 350-0001/2008-122, z dne 8.5.2014 obvestila javnost o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka OPN ter okoljskega poročila in dodatka za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na varovana območja. Ker mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov plana na okolje še ni bilo pridobljeno, je bila javna razgrnitev večkrat podaljšana. Mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov plana na okolje, št. 35409-259/2011-MOP/33, z dne 20.10.2014 je Občina Divača prejela dne 22.10.2014. Prva javna razgrnitev je potekala od 16.5.2014 do 20.11.2014.

Ker razgrnjena okoljsko poročilo in dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na varovana območja nista bila v celoti usklajena z razgrnjenim dopolnjenim osnutkom OPN Občine Divača, se je Občina odločila, da bo javno razgrnitev ponovila. Razlog za 2. javno razgrnitev so tudi spremembe namenske rabe in tekstualnega dela dopolnjenega osnutka OPN v povezavi s sprejetimi stališči do pripomb po 1. javni razgrnitvi in spremembe povezane z nekaterimi pripombami Občine Divača ter popravki tekstualnega dela dopolnjenega osnutka OPN po opravljenem pravnem pregledu. Druga javna razgrnitev je potekala od 18.5.2016 do 20.6.2016.

Z OPN se nadomeščajo naslednji prostorski akti Občine Divača:

1. Dolgoročni plan Občine Sežana za obdobje 1986–2000 in Družbeni plan Občine Sežana za obdobje 1986–1990 (Uradni list SRS, št. 14/88),
2. Odlok o uskladitvi dolgoročnega plana Občine Sežana za obdobje 1986–2000 z obveznimi prostorskimi sestavinami dolgoročnega plana SR Slovenije za obdobje 1986–2000 (Uradne objave Primorskih novic, št. 1/89),
3. Uskladitev družbenega plana Občine Sežana za obdobje 1986–1990 z obveznimi prostorskimi sestavinami družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986–1990 za področje cestnega omrežja (Uradne objave Primorskih novic, št. 4/89),
4. Sklep o spremembah in dopolnitvah dolgoročnega plana Občine Sežana za obdobje 1986–2000, dopolnjen 1989 in Sklep o uskladitvah, spremembah in dopolnitvah družbenega plana Občine Sežana za obdobje 1986–1990, dopolnjen 1989 (Uradne objave Primorskih novic, št. 37/89),
5. Sklep o spremembi in dopolnitvi dolgoročnega plana Občine Sežana za obdobje 1986–2000, dopolnjen 1992 in Sklep o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Občine Sežana za obdobje 1986–1990, dopolnjen 1992 (Uradne objave Primorskih novic, št. 5/92),
6. Sklep o spremembah in dopolnitvah družbenega plana Občine Sežana za obdobje 1986–1990, dopolnjen 1993 (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/93),
7. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana Občine Divača v letu 1995 (Uradni list RS, št. 22/95),
8. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Sežana za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Sežana za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Občine Divača (Uradni list RS, št. 38/96),
9. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Sežana za obdobje 1986–2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Sežana za obdobje 1986–1990 za območje Občine Divača (Uradne objave Primorskih novic, št. 27/99),
10. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Sežana za območje Občine Divača za obdobje 1986–2000 in družbenega plana Občine Sežana za območje Občine Divača za obdobje 1986–1990 (Uradni list RS, št. 92/03),
11. Obvezna razlaga Dolgoročnega plana Občine Sežana za obdobje 1986–2000 in Srednjeročnega družbenega plana Občine Sežana za obdobje 1986–1990 (Uradni list RS, št. 60/07),
12. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Sežana za območje Občine Divača za obdobje 1986–2000 in družbenega plana Občine Sežana za območje Občine Divača za obdobje 1986–1990 (Uradni list RS, št. 48/10),
13. Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Sežana (Uradne objave Primorskih novic, št. 28/91),
14. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Divača (Uradni list RS, št. 22/95, 37/96),
15. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Sežana za območje Občine Divača (Uradni list RS, št. 54/04),
16. Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Divača (Uradni list RS, št. 45/05 – Ur.p.b.),

17. Obvezna razlaga grafičnega dela Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Divača (Uradni list RS, št. 22/95, z dne 22. aprila 1995) (Uradni list RS, št. 38/07),
18. Obvezna razlaga grafičnega dela Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Sežana za območje Občine Divača (Uradni list RS, št. 54-2547/04, z dne 20. maja 2004) (Uradni list RS, št. 38/07),
19. Obvezna razlaga 15. člena Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Divača (Uradni list RS, št. 45/05 – Ur.p.b.) (Uradni list RS, št. 102/07, 115/07),
20. Odlok o spremembah Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Divača (Uradni list RS, št. 119/08),
21. Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za kamnolom Razdrto (Uradni list RS, št. 5/97),
22. Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za razširitev kamnoloma Laže I. (Uradne objave Primorskih novic, št. 14/97),
23. Krajinska zasnova območja Škocjanskih jam (Uradni list RS, št. 23/91),
24. Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za območje naselja Senožeče (Uradne objave Primorskih novic, št. 19/85),
25. Odlok o sprejemu prostorsko ureditvenih pogojev za sanacijo degradiranega prostora za območje občine Sežana (Uradni list RS, št. 45/94).

Okoljsko poročilo

Pridobljena je bila odločba Ministrstva za kmetijstvo in okolje št. 35409-259/2011/13 z dne 23. 2. 2012, na podlagi katere je potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje (v nadaljevanju: CPVO) za OPN za strateški in izvedbeni del. Postopek CPVO in izdelava okoljskega poročila se izvajata po določilih ZPNačrt in Zakona o varstvu okolja.

Mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov plana na okolje, št. 35409-259/2011-MOP/33, z dne 20.10.2014 je Občina Divača prejela dne 22.10.2014.

Ker razgrnjena okoljsko poročilo in dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na varovana območja nista bila v celoti usklajena z razgrnjenim dopolnjenim osnutkom OPN Divača, se je Občina odločila, da bo javno razgrnitev ponovila. Razlog za drugo javno razgrnitev so bile tudi spremembe namenske rabe in tekstualnega dela dopolnjenega osnutka OPN v povezavi s sprejetimi stališči do pripomb po prvi javni razgrnitvi in spremembe povezane z nekaterimi pripombami Občine Divača ter popravki tekstualnega dela dopolnjenega osnutka OPN po opravljenem pravnem pregledu.

Občina Divača je za spremembe dopolnjenega osnutka OPN po izvedeni prvi javni razgrnitvi zagotovila Dopolnitev okoljskega poročila in dodatka za presojo sprejemljivosti po spremembah dopolnjenega osnutka OPN po prvi javni razgrnitvi (Oikos d.o.o., št. projekta 1193, januar 2016, april 2016).

Positivno mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov plana na okolje, št. 35409-259/2011-MOP/50, z dne 5.5.2016 je Občina Divača prejela dne 10.5.2016.

Oblika in vsebina

Obliko in vsebino OPN določa Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Ur. l. RS, št. 99/07).

Dopoljnjeni predlog vsebuje:

- tekstualni del (odlok s prilogami),
- grafični del s kartami strateškega dela in kartami izvedbenega dela,
- obvezne priloge.

Hierarhično nadrejeni prostorski dokumenti

Pri izdelavi dopolnjenega predloga je upoštevana Strategija prostorskega razvoja Slovenije v delu, ki se nanaša na območje občine Divača in Prostorski red Slovenije.

Ocena stanja, problemov in teženj

Ocena stanja, problemov in teženj je opredeljena na podlagi:

- analiz, ki so bile izdelane v okviru Strategije,
- strokovnih podlag, ki so bile izdelane v okviru priprav novih prostorskih aktov,
- pregleda veljavnih prostorskih aktov,
- delovnih sestankov z Občino,
- razprav na Občinskem svetu in Odboru za prostorsko planiranje in gospodarjenje z nepremičninami,
- usklajevanj z ZRSVN in ZVKDS,
- javno razpoložljivih podatkov in evidenc o stanju prostora,
- terenskih ogledov.

Pobude javnega in zasebnega sektorja

Občina Divača je v času do izdelave osnutka zbirala pobude posameznikov in pravnih oseb, ki so izražali svoje interese v zvezi z urejanjem prostora. Večji del teh pobud je izhajal iz potreb po stanovanjski gradnji na lastnih parcelah ali pa so lastniki zemljišč želeli s predlagano spremembo namenske rabe prostora pridobiti dodatno vrednost zemljišč.

Z namenom zbrati čim več dodatnih, pomembnejših informacij in podatkov, ki bi služili načrtovalcu, predvsem pri iskanju pobud širšega družbenega pomena, se je v začetnih fazah priprave OPN izvajalo dodatne aktivnosti pri sodelovanju in seznanitvi javnosti v obliki zakonsko neobvezujočih javnih prostorskih delavnic. V letu 2009 je Občina tako izvedla skupaj z zunanji

izvajalci (LUZ d.o.o. – priprava strokovnega gradiva, Bogdan Macarol – moderiranje delavnic) posamezne prostorske delavnice, pripravljene na nivoju posamičnega naselja v sklopu Krajevne skupnosti. Delavnice so potekale v dveh sklopih, in sicer v juliju 2009 so bile izvedene pripravljalne delavnice, kjer so bila predstavljena strokovna izhodišča. Javnosti je bil poleg zakonskih usmeritev, strokovnih izhodišč in zbranih ugotovitev, ki so se nanašale na osnovne značilnosti naselja, varovanja in omejitve, vizualno analizo, stanje nezazidanih zemljišč po sedanjih pravnih režimih, predstavljen koncept predlaganega razvoja posameznega naselja in predlog osnutka namenske rabe za naselja. V avgustu 2009 so bile nato organizirane delavnice, na kateri so se evidentirale posamične pobude.

Rezultat predhodno navedenega dela in aktivnosti, je bil zajet v osnutku OPN Občine Divača.

Veljavni prostorski akti Občine Divača in akti v postopkih

Dolgoročni plan občine Sežana za obdobje 1986 – 2000 in družbeni plan občine Sežana za obdobje 1990 – 2000 (ki vključujeta območje kasneje samostojne Občine Divača) sta bila sprejeta v letu 1988. Kasneje so bile sprejete njune spremembe in dopolnitve. Občina Divača je sprejela zadnje spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana v letu 2003, spremembe in dopolnitve so bile izvedene predvsem zaradi prejetja pobud občanov in razvojnih potreb Občine. V letu 2010 se je plan spreminjal za potrebe severne obvozne ceste. Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Sežana je bil sprejet leta 1991 in je obravnaval celoten prostor nekdanje skupne občine. Podedovani prostorsko ureditveni pogoji se s spremembami in dopolnitvami na območju Občine Divača uporabljajo še danes (Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih v Občini Divača (Uradni list RS, št. 45/05 – Ur.p.b. 115/07-obvezna razlaga;, 119/08).

Na območju Občine Divača v času priprave predloga OPN veljajo 4 prostorsko izvedbeni akti (Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za kamnolom Razdrto (Uradni list RS, št. 5/97), Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za razširitev kamnoloma Laže I. (Uradne objave, št. 14/97), Odlok o lokacijskem načrtu »kamnolom Laže« - sanacija eksploatacijskega polja (Uradne objave, št. 34/91; Uradni list RS, št. 38/07-obvezna razlaga) in Občinski podrobni prostorski načrt za območje kamnoloma Laže-1, 2. etapa (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 28/2017, 50/2017)). Dopolnjen predlog OPN smiselno upošteva do sedaj veljavne prostorske akte, s tem da zaradi veljavnih pravnih predpisov (npr. nove kategorije namenske rabe, režimi varstva in omejitev idr.), dejanskega stanja v prostoru, tekočih postopkov sprejemanja prostorskih aktov in sprejetih strateških izhodišč, prihaja do pomembnih razlik med starimi in novimi prostorskimi akti.

Strokovne podlage

Do izdelave usklajenega predloga OPN so bile v okviru priprave novih prostorskih aktov izdelane naslednje strokovne podlage:

- Urbanistični načrt za Divačo (LUZ d.d., september 2012, dopolnjeno januar 2016),
- Urbanistični načrt za Senožeče (pogodba o avtorskem delu – mag. Peter Bassin u.d.i.a., Gregor Gregorčič u.d.i.a., september 2012),

- Elaborat posegov na kmetijska zemljišča (Oikos d.o.o., april 2012, avgust 2016, marec 2017).

Nadaljevanje postopka priprave OPN

Usklajeni predlog OPN je izdelan na podlagi drugih mnenj nosilcev urejanja prostora, dopolnjenega Okoljskega poročila in upoštevanih pripomb druge javne razgrnitve.

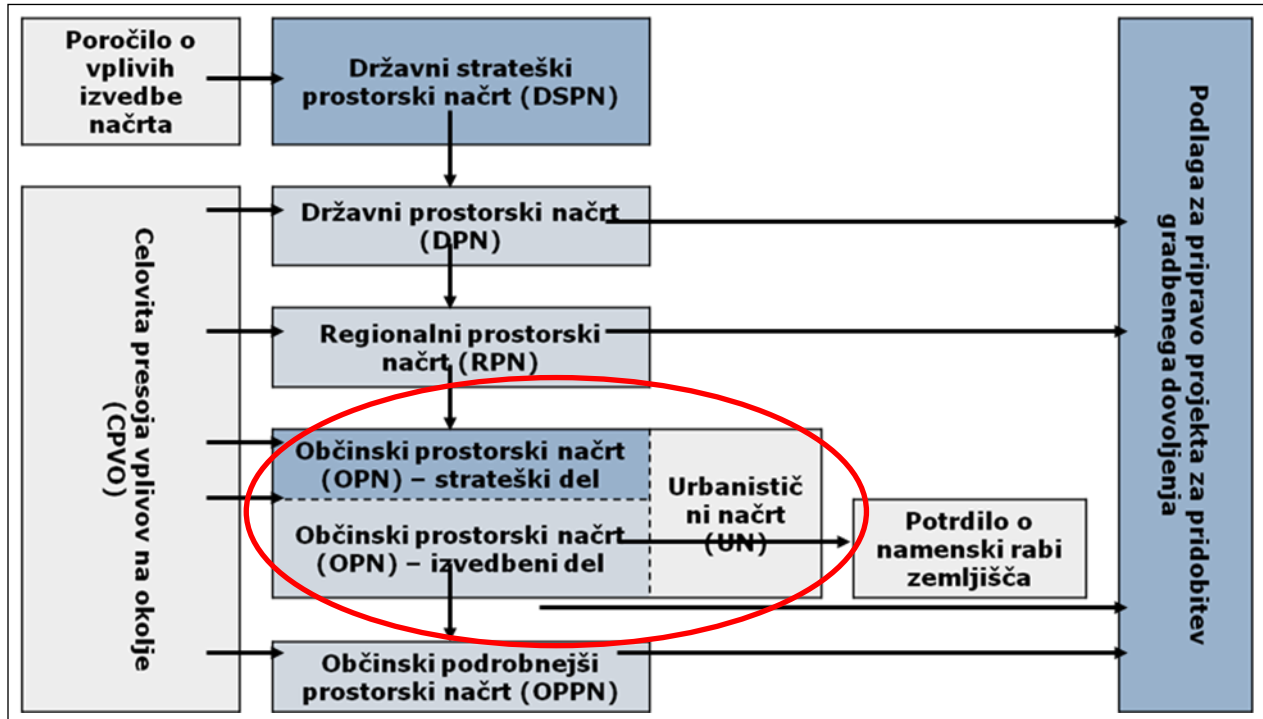
V času prve javne razgrnitve je bilo prejetih 184 pripomb, do katerih so bila zavzeta stališča, z dne 16.3.2015, in objavljena na spletni strani Občine Divača. Ker razgrnjena okoljsko poročilo in dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na varovana območja nista bila v celoti usklajena z razgrnjenim dopolnjenim osnutkom OPN Občine Divača, se je Občina odločila, da bo javno razgrnitev ponovila. Razlog za drugo javno razgrnitev so bile tudi spremembe namenske rabe in tekstualnega dela dopolnjenega osnutka OPN v povezavi s sprejetimi stališči do pripomb po prvi javni razgrnitvi in spremembe povezane z nekaterimi pripombami Občine Divača ter popravki tekstualnega dela dopolnjenega osnutka OPN po opravljenem pravnem pregledu.

V času druge javne razgrnitve je bilo prejetih 41 pripomb, do katerih so bila zavzeta stališča, z dne 4.7.2016, in objavljena na spletni strani Občine Divača. Na podlagi sprejetih stališč do pripomb z druge javne razgrnitve se je pripravil predlog OPN, ki je bil posredovan v pridobitev drugih mnenj nosilcem urejanja prostora.

Mnenja so podali vsi pristojni nosilci urejanja prostora, ki so predhodno tudi podali smernice. Po pridobitvi pozitivnih mnenj in odločbe o sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na okolje bo dokument obravnaval in sprejel Občinski svet.

2 OBRAZLOŽITEV OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

OPN Divača je prostorski akt, s katerim se ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor.

Slika 1: Sistem prostorskega planiranja v Sloveniji po ZPNačrt (Ur. l. št. 33/07, 70/2008-ZVO-1B, 108/09, 80/10-ZUPUDPP (106/10-popr.), 43/11-ZKZ-C)

Kot je razvidno iz Slike 1, se OPN deli na strateški in izvedbeni del, ki vsebujeta tudi urbanistične načrte (UN) za pomembnejši naselji v občini (Divača in Senožeče).

Postopek priprave strateškega dela OPN je potekal usklajeno s pripravo izvedbenega dela OPN. S tem je bila dosežena predvsem vsebinska usklajenost vseh delov in vsebin OPN.

2.1 STRATEŠKI DEL

2.1.1 Izhodišča

S strateškim delom OPN Občine Divača se opredeljuje izhodišča prostorskega razvoja ter usmerja razvoj dejavnosti in rabe prostora tako, da so zagotovljeni pogoji za usklajen in vzdržen prostorski razvoj. Prostorski razvoj občine Divača bo tudi v bodoče sledil načelom trajnostnega razvoja, kakor izhaja iz temeljnih dokumentov Evropske Unije (ESDP 2000), Sveta Evrope (CEMAT 2000, Ljubljanska deklaracija) in drugih (Habitat, Natura 2000, Ramsarska in Aarhuška konvencija). To pa predvsem pomeni zagotavljanje izenačevanja prostorskih možnosti za ekonomski in socialni razvoj znotraj celotne občine, zagotavljanje policentričnega prostorskega razvoja, varovanje naravnih virov in njihovo trajnostno izkoriščanje, ustrezna raba prostora in ohranjanje lokalne identitete.

Strategija upošteva razvojne dokumente posameznih nosilcev urejanja prostora, še posebej na področju prometa, kmetijstva in gozdarstva, na področju varstva narave, kulturne dediščine, usmeritve s področja rudarstva, usmeritve krajevnih skupnosti in občine.

2.1.2 Strategija razvoja občine Divača

Vizija prostorskega razvoja občine Divača je ustvariti takšne razmere v prostoru, ki bodo omogočile krepitev vloge Divače kot občinskega središča in položaja občine v okviru Južnoprimorske regije. Občina Divača bo z uveljavljanjem načel trajnostnega razvoja zagotavljala usklajen in uravnotežen prostorski razvoj, ki bo omogočil uresničevanje razvojnih pobud in ob tem ohranil naravne kakovosti in kakovosti bivalnega okolja ter zagotovil povečanje prepoznavnosti območja občine v slovenskem in širšem prostoru.

2.1.2.1 Izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine Divača

Temeljne razvojne zahteve so:

- kulturna raznovrstnost kot temelj prostorske prepoznavnosti in ohranjanje narave,
- varstvo okolja in preudarna raba naravnih virov,
- skladnost razvojnih in varstvenih zahtev v prostoru,
- skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi,
- medsebojno dopolnjevanje podeželskih in urbanih območij, kvaliteten razvoj in privlačnost naselij,
- varovanje krajinske identitete kulturne dediščine in izboljšanje kvalitete bivanja.

Ob upoštevanju izhodišč so cilji prostorskega razvoja občine Divača:

- skladen razvoj po načelih trajnostnega razvoja, v povezavi z gospodarskimi, družbenimi in okoljskimi razmerami,
- vzdržan prostorski razvoj, usklajen z razvojnimi in poselitvenimi potrebami,
- upoštevanje razvojnih dokumentov posameznih nosilcev urejanja prostora,
- usmerjanje prostorskega razvoja skladno z varstvenimi usmeritvami in zahtevami s področja varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in varstva kulturne dediščine ter sanacijo degradiranih območij,
- varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- povezovanje posameznih območij znotraj občine, povezovanje občinskega prostora s sosednjimi občinami in povezovanje občine s širšim regionalnim prostorom,
- spodbujanje kvalitetnega lokalnega prostorskega razvoja,
- spodbujanje za razvoj ustreznih storitvenih in oskrbnih funkcij, razvoj delovnih mest za okoliško prebivalstvo ter omogočanje možnosti za športno in kulturno dejavnost,
- zagotavljanje prebivalcem naselij možnost za vsakodnevno oskrbo, izobraževanje, informiranje in druženje,
- zagotavljanje zadostne in dostopne oskrbe z družbenimi in drugimi storitvenimi dejavnostmi, ne glede na obseg svojega gravitacijskega območja.

2.1.2.2 Temeljne usmeritve prostorskega razvoja občine Divača

Skladno s cilji bo Občina Divača uveljavljala naslednje razvojne interese:

- racionalen in učinkovit prostorski razvoj obsega usmerjanje dejavnosti v prostoru na način, da se zagotovijo največji pozitivni učinki za razvoj ter zagotavljanje racionalne rabe prostora in izboljševanje negativnih stanj v prostoru,
- prizadevala si bo za zaustavitev procesov zaraščanja, vzdrževanje kulturne krajine, ohranjala poseljenost podeželskega prostora in kmetijske proizvodnje v obliki značilnega krajinskega vzorca ter zavirala razvoj razpršene gradnje, oziroma sanirala obstoječo,
- kvaliteten razvoj in privlačnost naselij, ter skladen razvoj celotnega območja občine, odpiranje novih večjih površin za poselitev prednostno v območju Divače in Senožec ter zgoščevanje oziroma zaokroževanje obstoječih naselij,
- izboljšanje kakovosti obstoječega javnega prostora v naseljih, urejanja površin za pešce in kolesarje, izboljšanje kvalitete javnih odprtih površin in zelenih površin naselja, poenotenja urbane opreme, označevalnih sistemov ter oglasnih panojev. V povezavi z utrjevanjem identitete krajev in urejanjem javnega prostora se izvaja tudi ukrepe za dvig kakovosti ureditev na zasebnih zemljiščih,
- razvoj, izboljšave in vzdrževanje obstoječega prometnega omrežja ter izgradnja severne obvoznice v Divači,
- gradnja ter izboljšanje komunalne infrastrukture; komunalno se prednostno opremlja vsa zemljišča znotraj območij poselitve razen območij razpršene poselitve.

2.1.2.3 Usmeritve za prostorski razvoj občine

Razvoj naselij

Razvoj naselij v občini Divača se prvenstveno zagotavlja v smeri dviga kakovosti naselij z notranjim razvojem - z zgostitvami, s celovitimi prenovami naselij ter sanacijami degradiranih območij, v skladu z razvojnimi potrebami pa tudi s širitvami in zaokrožitvami obstoječih naselij. Nova poselitev se usmerja predvsem v poselitvena območja centralnih naselij skladno z razvojnimi potrebami naselij v okviru omrežja naselij.

Pri razvoju naselij se kulturno dediščino upošteva kot dejavnik kakovosti bivalnega okolja in kot prostorski potencial. Pri prenovi naselij se kulturno dediščino obravnava ob upoštevanju njene ranljivosti.

Notranji razvoj naselij

Za vsa naselja se praviloma zagotavlja najprej notranji razvoj naselij in nato predvidene širitve. Pri načrtovanju prenov in zgoščevanja naselij se upošteva ohranjena identiteta naselja ali njegovega dela.

Kvaliteto bivanja v naseljih se dviga z zagotavljanjem in ureditvijo javnih prostorov in urbane opreme.

Znotraj naselij se zagotavlja uravnoteženo razmerje med grajenimi in zelenimi površinami. Zagotavlja se tako prostorsko razporeditev zelenih površin, da jih je mogoče povezati v zeleni sistem, le te pa povezati z odprtimi površinami na robovih naselij. Zelene površine znotraj mesta in z zaledjem se povežejo s kolesarskimi in peš potmi.

Zagotavlja se boljšo izkoriščenost in kvalitetnejšo rabo praznih in neprimerno izkoriščenih zemljišč v naseljih. Zagotavlja se uravnoteženo razmerje med grajenimi in zelenimi površinami ter povezavami z odprto krajino.

V podeželskih naseljih se razpoložljiva stavbna zemljišča prednostno namenja gradnji za potrebe kmečkih in polkmečkih gospodarstev, in sicer za izvajanje kmetijske dejavnosti ter dopolnilnih dejavnosti povezanih s kmetijstvom, gozdarstvom in turizmom.

Proizvodne dejavnosti se umešča v gospodarske cone. V taka območja se lahko umeščajo tudi obrtne in storitvene dejavnosti, če niso konfliktni s proizvodnimi dejavnostmi.

Okoljsko manj obremenjujoče trgovske, storitvene in obrtne dejavnosti ter manjši proizvodnji obrati se lahko umeščajo v podeželska naselja.

Oskrbne in storitvene dejavnosti ter območja družbene javne infrastrukture se umešča v dele naselij, kjer imajo možnost dolgoročnega razvoja in kjer je zagotovljena dobra dostopnost, v čim večji meri z javnimi prevoznimi sredstvi, s kolesom ali peš.

Stanovanja se umešča v območja, ki so pretežno namenjena za stanovanja in spremljajoče dejavnosti. V podeželskih območjih se zaradi preprečevanja emisijskih vplivov poskrbi za primerno oddaljenost stanovanjskih hiš (objektov) od kmetijskih objektov.

Širitev naselij

Največje širitve se načrtujejo za naselje Divača, kjer so predvidene večje širitve stanovanjskih območij v severozahodnem delu ter južno od železniške proge. Večje širitve stanovanjskih območij so omogočene tudi v naselju Senožeče. V Senožečah se ustvarja tudi nova območja centralnih in proizvodnih dejavnosti z gospodarsko cono.

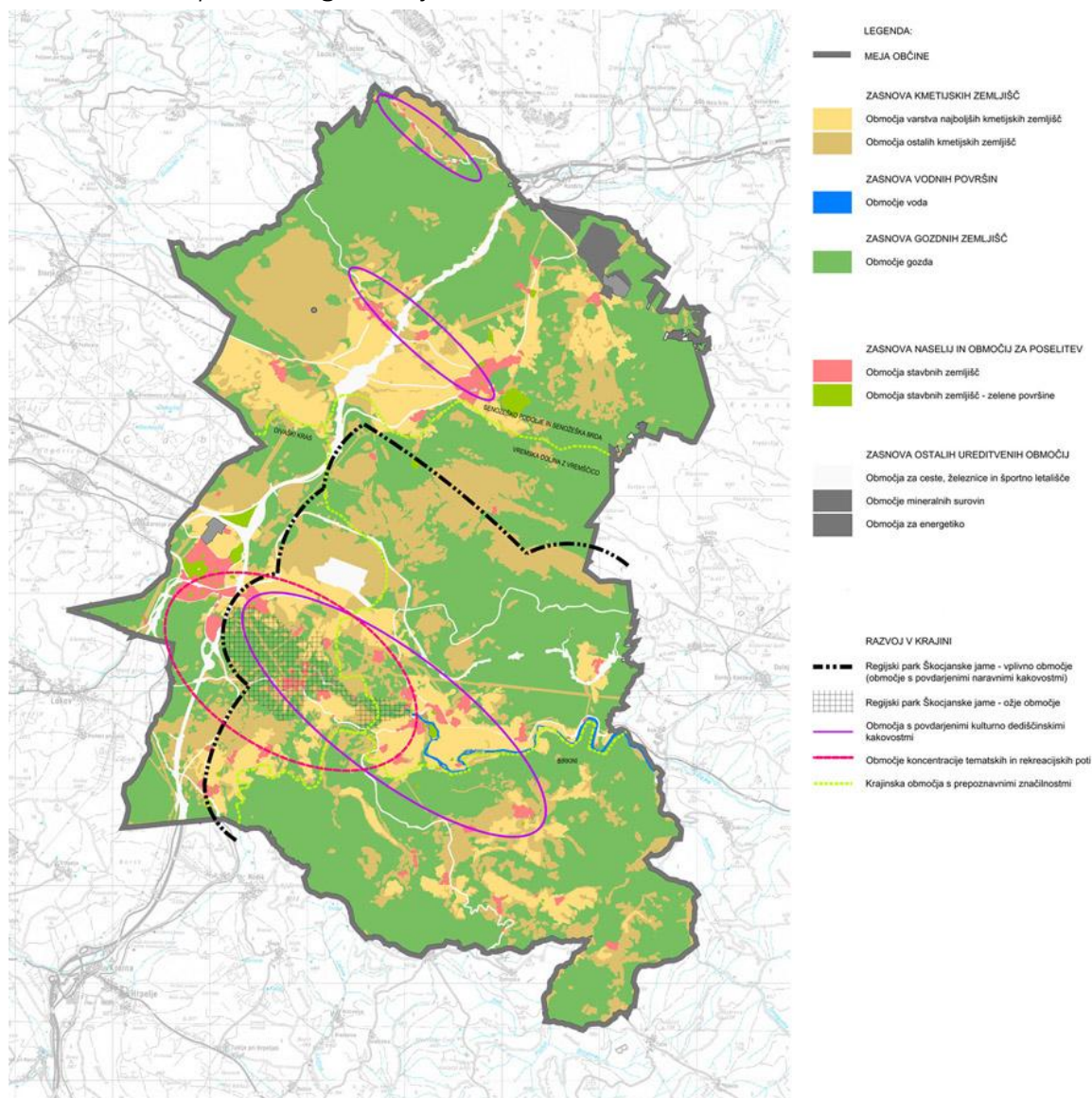
Stanovanjske površine s spremljajočimi območji oskrbnih, trgovskih, poslovnih in storitvenih dejavnosti se širijo tudi v centralnem naselju Vremski Britof oz. njegovi aglomeraciji (Vremski Britof, Dolnje Vreme in Famlje – zaselek Rudnik).

V ostalih naseljih so širitve in zaokrožitve mogoče v skladu z razvojnimi potrebami posameznega naselja.

Območja širitve in zaokrožitve naselij se načrtuje z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti in/ali podrobnimi prostorskimi izvedbenimi pogoji.

Na sliki 2 je prikazana zasnova prostorskega razvoja občine Divača, ki združuje vse za razvoj pomembne prostorske sisteme: poselitev, promet ter krajino.

Slika 2: Zasnova prostorskega razvoja Občine Divača

Omrežje naselij z vlogo in funkcijami naselij

Občina Divača bo spodbujala razvoj policentričnega omrežja naselij, ki ga tvori tristopenjsko strukturirano omrežje naselij: pomembnejše lokalno središče – občinsko središče, lokalna središča ter oskrbna naselja.

Naselje Divača predstavlja pomembnejše lokalno središče – občinsko središče, ki je nosilec osrednjega gospodarskega, socialnega in kulturnega razvoja lokalne skupnosti. Divača s svojo upravno, oskrbno, storitveno, družbeno in zaposlitveno funkcijo predstavlja najmočnejše urbanizirano naselje v občini. Ima največji delež prebivalstva, urbane stanovanjske gradnje in delovnih mest. Občinsko središče ohranja in krepi zadostno in dostopno oskrbo s centralnimi dejavnostmi za svoje gravitacijsko zaledje.

Kot lokalno središče se razvija naselje Senožeče. Centralno naselje je v zadostni oddaljenosti od občinskega središča, zaradi česar vzdržuje svoje gravitacijsko zaledje (Senožeško podolje). Krepi se njegovo vlogo zaposlitvenega središča kot tudi oskrbne, storitvene ter družbene funkcije naselja.

Kot lokalno središče se razvija naselje Vremski Britof. Naselje se funkcionalno povezuje z naseljem Famlje (zaselek Rudnik) in naseljem Dolnje Vreme. Za ta funkcionalno povezana naselja je potrebno ob ohranjanju naselbinske identitete zagotoviti možnost razvoja kvalitetnih delovnih mest ter predvsem oskrbnih, storitvenih in družbenih dejavnosti za njihovo neposredno gravitacijsko območje (Vremška dolina, Brkini).

Kot oskrbno naselje se razvija naselje Barka, v katerem se spodbuja predvsem razvoj tistih oskrbnih in drugih centralnih dejavnosti, ki so potrebne za ohranjanje prebivalstva ter zagotavljanja možnosti za vzpostavitev privlačnejših pogojev za bivanje v tem demografsko ogroženem delu občine.

V ostalih naseljih se ohranja pretežno podeželski značaj. Tu prevladujejo stanovanjske funkcije, ki se dopolnjujejo s kmetijskimi dejavnostmi, ponekod tudi s turističnimi in gostinskimi dejavnostmi ter lokalnim obrtništvom. Ta naselja se bodo razvijala v okviru prostorskih možnosti, upoštevajoč razvojne pobude in omejitve. Med naselja s poudarjeno turistično funkcijo se glede na specifične dejavnike razvoja (izjemna naravna in kulturna dediščina) uvrščajo naselja znotraj regijskega parka Škocjanske jame.

Urbana središča, za katera je treba izdelati urbanistični načrt

Urbanistični načrt je izdelan za naselji Divača in Senožeče.

Prednostna območja za razvoj na območjih kmetijskih zemljišč

Kot prednostna območja se razvijajo območja v ravninskem delu občine na Senožeškem polju (Mošnjice) in Senadolskem polju, v zaledju naselij Divača, Dolnje Ležeče, Gradišče, Brežec in Goriče, na Vremskem polju in Danskem polju.

Prednostna območja za razvoj na območjih gozdnih zemljišč

Kot prednostna območja se razvijajo predvsem gozdovi, ki opravljajo izjemno poudarjene socialne in ekološke funkcije. Med slednjimi so predvsem predlogi varovalnih gozdov na območju Škocjanskih jam ter pas gozda severozahodno od vasi Podgrad pri Vremah in okoli Griškega polja. Prednostno se razvijajo tudi območja strnjenih gozdnih kompleksov in območja gozdov na strmih in težje dostopnih legah, ki so za kmetijsko in druge vrste rabe manj primerna.

2.1.2.4 Zasnova gospodarske javne infrastrukture

Razvoj gospodarske javne infrastrukture

Infrastrukturalna omrežja lokalnega pomena se bodo še nadalje razvijala v skladu s prostorskimi potrebami in potrebami gospodarskega razvoja. Dosedanja infrastrukturna opremljenost se bo v bodoče dopolnjevala na območjih z neustrezno ali pomanjkljivo komunalno in energetsko opremo, izboljševala pa se bo tudi v smislu preprečevanja možnosti onesnaženja in zmanjšanja obremenitev okolja.

Z razvojem prometne infrastrukture se podpira razvoj policentričnega omrežja naselij, skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi, medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost s prometnimi sistemi in urbanim omrežjem višjega ranga.

Razvoj prometnih omrežij se načrtuje usklajeno z razvojem poselitve in drugih dejavnosti. Ob tem se zagotavlja kvalitetne bivalne in delovne pogoje, zmanjšuje negativne vplive na okolje, ohranja naravne in kulturne kakovosti ter varuje naravne vire.

Prometna infrastruktura

Območje občine leži na glavnih prometnih (in infrastrukturnih) koridorjih med mestoma Ljubljana in Trst ter med Senožečami oziroma Divačo in (slovensko) Istro. Med vsemi tremi kraki je (po LN) že zgrajena avtocesta.

Preko občine poteka glavna dvotirna železnica Ljubljana–Trst, od nje se v Divači odcepi Istrska proga v Pulo (Republika Hrvaška) in Koper (do koder je tudi elektrificirana). V pripravi so DPA za dopolnitev železniškega omrežja, ki tangirajo tudi območje občine.

Poleg glavnih prometnih poti med Ljubljano in Trstom (Občine) oziroma Koprom (A-1 Šentilj–Koper in A3 Divača–Fernetiči ter R2-409 Postojna–Razdrto–Kozina in R2-445 Senožeče–Sežana–Fernetiči), poteka preko občine tudi regionalne ceste od Divače do Bazovice (R1-205 Divača–Lokev–Lipica), od Divače proti Sežani (R2-446 Sežana–Divača), od Divače do Pivke (R3-622 Divača–Goriče–Košana–Kal) in cesta ki poteka po dolini reke Reke od Ribnice (na cesti Postojna–Reka) do glavne ceste Senožeče (LJ)–Kozina (KP) (R2-405/1108 Škocjan–Matavun). To cesto bo v nadaljevanju potrebno posodobiti oziroma asfaltirati do Lokve (z ureditvijo izven nivojskega križanja z istrsko železnico).

Kolesarsko omrežje se ureja na območju celotne občine. Označi se turistične poti, ki so primerne tudi za gorsko kolesarjenje, predvsem na Vremščico.

Zagotovi se ustrezno opremljenost s peš potmi znotraj naselij s sistemom pločnikov ob cestišču in samostojnimi peš koridorji. S pešpotmi znotraj naselja se prednostno urejajo naselja ob glavnih cestah, ki so še brez obvoznic.

V občini Divača se nahaja tudi letališče Divača. Načrtovana prostorska ureditev posega v območje kontroliranega dela zračnega prostora nad letališčem in okrog njega, namenjenega varovanju letališkega prometa. Upoštevati je treba vzletno priletne in druge omejitvene ravnine letališča in omejitve svetlobnih emisij, ki lahko ogrožajo varnost zračnega prometa. Pri načrtovanju razvoja letališča Divača je treba nujno upoštevati varstvene režime v Regijskem parku Škocjanske jame in varstvene cilje območij Natura 2000 na lokaciji letališča (SPA Kras in SCI Kras).

Mirujoči promet

V Divači in Senožečah se uredi ustrezno število parkirnih mest v okviru javnih površin in v soseskah, kar se zagotavlja z nivojskimi in podzemnimi ureditvami. Parkirišča za avtobuse se uredijo predvsem v bližini večjih turističnih lokacij, kjer to dopušča prostor, vendar izven naravnih vrednot in drugih varstvenih območij. Na dobro dostopnih lokacijah ob pomembnejših prometnicah, predvsem pa ob priključkih na traso avtoceste, v okviru gospodarskih con in ob obstoječih tovrstnih parkiriščih se zagotovijo parkirišča za tovorna vozila. Parkirišča za avtodome se zagotovijo ob nosilni razvojni turistični osi med Divačo in Koprom, pri Divači in v naselju Škoflje.

Javni potniški promet

Med Divačo in Senožečami ter sosednjimi občinskimi središči ter njihovimi zaledji se na ravni regije vzpostavi učinkovit javni potniški promet za zagotavljanje dostopnosti do zaposlitvenih centrov, krajev šolanja, oskrbe. Divača se kot občinsko središče razvija v prometno vozlišče za javni potniški promet. Na širšem območju železniške postaje v Divači se uredi novo avtobusno postajo, ki bo tvorila vozlišče oziroma prestopno točko med posameznimi prometnimi sistemi. Pri postavitvi novih in rekonstrukciji obstoječih avtobusnih postajališč JPP se upošteva vidik

prometne varnosti z varnimi dostopi za pešce in kolesarje. Kjer je to smiselno in izvedljivo se združuje šolski prevoz z javnim linijskim prometom zaradi povečevanja standarda dostopnosti občanov in racionalizacije prevozov.

Železniška postaja v Divači se ohranja na obstoječi lokaciji, ki se jo preuredi v smislu posodobitve in povečanja prometne varnosti ter zagotavljanja ustreznih funkcionalnih površin, vključno s parkirišči za osebna vozila v povezavi z ustrezno parkirno politiko.

Zasnova telekomunikacij

Razvoj telekomunikacijske infrastrukture se usmeri v opremljanje naselij s sodobnimi tehnološkimi rešitvami ter pokritost čim večjega območja občine s signalom različnih ponudnikov mobilne telefonije in drugih mobilnih komunikacijskih storitev ter prizemne TV.

Zasnova energetske infrastrukture

Na območju občine se nahajajo naslednji objekti za razdeljevanje in prenos električne energije: RTP 400/100 – 220/110/35/10 kV Divača, DV 400 kV Divača – Redipuglia, DV 400 kV Beričevo – Divača, DV 400 kV Divača – Melina, DV 220 kV Divača – Padriče, DV 220 kV Divača – Kleče, DV 220 kV Divača – Pehlin, DV 2x110 kV Ajdovščina – Divača, DV 2x110 kV Gorica – Divača, DV 2x110 kV Divača – Koper, DV 110 kV Divača – Koper in DV 110 kV Divača – Pivka; ter rezerviran varovalni pas za prenosni elektroenergetski daljnovod: DV 2x400 kV Divača – Redipuglia, DV 2x400 kV Beričevo – Divača, DV 2x110 kV Divača – Postojna in enosmerna VN povezava Slovenija – Italija.

Za vse obstoječe enosistemске daljnovode (DV 110 kV in DV 400 kV) je predvidena nadgradnja daljnovodov v dvosistemске (DV 2x110 kV in DV 2x400 kV), za vse obstoječe enosistemске daljnovode (DV 220 kV) pa je predvidena nadgradnja daljnovodov v dvosistemске (DV 2x400 kV).

Oskrba z električno energijo je zagotovljena iz obstoječe razdelilne transformatorske postaje (RTP) 110/20 kV Sežana, katera se napaja preko 110 kV daljnovoda med Divačo in Sežano za vsa naselja v občini. Iz RTP-ja se območje urejanja oskrbuje, preko srednjenapetostne in nizkonapetostne distribucijske elektroenergetske infrastrukture.

Za eventualno povečanje kapacitet v prihodnosti se predvidi širitve RTP Divača (v smeri proti Z).

V Strategiji prostorskega razvoja Slovenije je predvidena trasa produktovoda med Koprom, Ljubljano in Lendavo, ki poteka preko občine ob avtocesti.

Za oskrbo Slovenske Istre s plinom je predvidena varianta, ki iz Ajdovščine na zahodu prečka občino in ugodnejša (krajša) varianta, ki plin pripelje iz Trsta (in ne posega v občino).

Obnovljivi viri energije

Spodbuja se koncept energetske neodvisnosti in uporaba obnovljivih virov energije - skladno z izdelanim lokalnim energijskim konceptom (LEK) občine Divača, in sicer uporaba: biomase (les in lesni odpadki) kot energenta za skupne kotlovnice in kot vir ogrevanja za individualna kurišča v individualnih stanovanjskih objektih, sončne energije (pasivna izraba, aktivna izraba ali fotovoltaika), hidroenergije z gradnjo malih hidroelektrarn, energije vetra z gradnjo vetrnih elektrarn, geotermalne energije.

Izkoriščanje sončne energije s sončnimi celicami se usmerja predvsem na že degradirana območja (del opuščene kamnoloma v sanaciji Laže) in na strehe objektov.

Izraba lesne biomase se prednostno načrtuje pri daljinskem ogrevanju za večje (družbene) objekte in pri individualnih sistemih ogrevanja.

Vzpodbuja se izvedba raziskav za izrabo geotermične energije ter njihova izraba, v skladu s predhodnimi prostorskimi in okoljskimi preveritvami in utemeljitvami.

Zasnova komunalne infrastrukture

Obstoječi transportni vodovod poteka iz smeri Lokve, mimo Kačič-Pareda do vodohrana Rodik. Nad Lokvijo se nahaja raztežilnik Lokev, kjer se iz transportnega vodovoda odcepi krak, ki napaja mesto Divača ter Vremsko dolino. Predvidena je priključitev na transportni vodovod za mesto Divača in Vremsko dolino iz smeri industrijske cone Risnik. Ob izgradnji hitre železnice Trst–Divača se predvidi izgradnja novega vodovoda iz smeri Sežane mimo vasi Merče, Povir in Gorenje do Divače. Predviden je vodovodni odcep iz vodohrana Gradišče pri Divači za letališče Divača.

Iz lokalnega vodnega vira Mlačevo se napajajo vasi Laže, Senožeče, Potoče, Dolenja vas, Gabrče in Senadole. Predvideni sta dve varianti priključitve teh naselji na Brestoviški vodovod in sicer iz vasi Štorje do Senožeč oziroma iz smeri RTP Divača do Senožeč. V okviru projekta Oskrba z vodo Obale in Krasa je predvidena rekonstrukcija dela vodovoda Mlačevo–Senožeče z izgradnjo novega vodohrana Razdrto ter delna rekonstrukcija razdelilnega omrežja v Senožečah. Predvidena je izgradnja vodovoda med vasjo Senadole in zaselkom Senadolice ter rekonstrukcija dela vodovoda do črpališča Mlačevo.

Priključitev na javni vodovod se predvidi še za naselja: Vatovlje, Misliče, Vareje, Barka iz vasi Artviže ter naselje Kozjane iz vasi Tatre. Te vasi se trenutno oskrbujejo iz lokalnih vodnih virov. Iz vasi Vareje je predviden odcep za priključitev vasi Podgrad pri Vremah.

Predvidena je izgradnja novega vodohrana na lokaciji obstoječega vodohrana Gradišče pri Divači za potrebe oskrbe Vremške doline in priključnega vodovoda za letališče Divača.

Za odvajanje in čiščenje odpadne vode je v občini zgrajen kanalizacijski sistem v Divači s čistilno napravo v depresiji ob športnih igriščih (za slednjo se načrtuje prestavitev izven naselja) ter v Senožečah s čistilno napravo zahodno od naselja. Za ostala naselja se odvajanje in čiščenje odpadne vode načrtuje skladno z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v občini Divača.

Javna razsvetljava

Oskrba naselij z javno razsvetljavo je omejena na naselji Divača in Senožeče. Za ostala naselja se predvideva dopolnitev in gradnja javne razsvetljave, v prvi fazi predvsem ob voznih površinah in neosvetljenih pohodih.

Ravnanje z odpadki

Zbrani odpadki se zbirajo v Centru za ravnanje z odpadki Sežana (CERO Sežana), po izteku koncesijskega obdobja pa se bo odlaganje reševalo skladno z nacionalno zakonodajo. V Divači je urejen tudi zbirni center za individualni dovoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev (ZC Divača). Poleg običajnega odvoza ostanka komunalnih odpadkov je za celotno območje občine vzpostavljen sistem ekoloških otokov za ločeno zbiranje odpadkov.

S sistemom za ločeno zbiranje odpadkov se opremi vsa naselja. Občina vzpodbuja zmanjševanje nastanka odpadkov na izvoru ter vzpostavlja vse potrebne ravni ravnanja z odpadki.

Evidentira in sanira se divja odlagališča odpadkov.

Za odlaganje gradbenih odpadkov je v občini Divača določena delujoča enota za prevzem gradbenih odpadkov v kamnolomu Laže. Naslednja najbližja deponija gradbenih odpadkov je v kamnolomu Mali Medvejek, v občini Sežana. Posamezna manjša odlagališča zemeljskih odpadkov se lahko urejajo tudi na drugih delih občine, vendar na podlagi vsakokratnih prostorskih in okoljskih presoj.

Za zbiranje odpadnih surovin se zagotovijo prostorske ureditve in objekti na območju industrijsko obrtne cone Divača v neposredni bližini občinskega središča Divača.

Pokopališka dejavnost

V občini so pokopališča: v Divači, v Senožečah, v Škocjanu, v Kačičah – Paredu, v Dolenji vasi, v Senadolah, v Vremenskem Britofu, na Kozjanah, na območju Škoflje – Zavrhek, v Podgradu, na Barki in na Vatovljah. Potrebe po mrliških vežicah so izražene.

2.1.2.5 Okvirna območja naselij vključno z območji razpršene gradnje, ki so z njimi prostorsko povezana ter okvirna območja razpršene poselitve

Območja naselij

Območja naselij so: Barka, Betanja, Brežec pri Divači, Dane pri Divači, Divača, Dolenja vas, Dolnje Ležeče, Dolnje Vreme, Famlje, Gabrče, Goriče pri Famljah, Gornje Ležeče, Gornje Vreme, Gradišče pri Divači, Kačiče – Pared, Kozjane, Laže, Matavun, Misliče, Naklo, Otošče, Podgrad pri Vremah, Potoče, Senadole, Senožeče, Vareje, Vatovlje, Vremski Britof, Zavrhek, Škocjan, Škoflje.

Okvirna območja naselij in območja sanacije razpršene gradnje

Okvirna območja naselij poleg obstoječih območij znotraj meja stavbnih zemljišč obsegajo tudi površine, prisotne skoraj ob večini naselij, ki predstavljajo potencialna območja širitve naselij. To so območja sanirane razpršene gradnje, ki se priključijo naselju, kjer je to prostorsko pogojeno s širitvijo naselja.

Določitev območij razpršene poselitve

Okvirna območja avtohtone razpršene poselitve so: ob potoku Močilnik na začetku Vipavske doline, ki so sestavni del naselja Otošče (Bežajevi, Kuntovi, Žagar in Ponovičar); ob reki Reki okrog Škocjana, Školj in na meji občine pri Bujah (Cerkvenikov mlin in Fežnar) ter ob potoku Padež (Kovač). Posamezni zaselki (več hiš) so še Ledenica in Pared pri Kačičah, Loka pri Zavrhu, Potok pri Podgradu pri Vremah in Rudnik pri Vremenskem Britofu. Razpršena poselitev je tudi ob državni cesti med Lažami in Senožečami, pri Senadolah in pri Dolenji vasi ter ob cesti skozi dolino reke Reke.

2.1.2.6 Usmeritve za razvoj v krajini

Razvoj krajine v občini Divača se trajnostno usmerja v ohranjanje naravnih in kulturnih kakovosti ob hkratnem zagotavljanju gospodarskega razvoja. Dejavnosti v krajini se umeščajo v območja z največjimi potenciali zanje in najmanjšo ranljivostjo prostora, v skladu z naravnimi in kulturnimi kakovostmi, kvaliteto naravnih virov ter ogroženostjo zaradi naravnih in drugih nesreč in v skladu z usmeritvami in pogoji iz okoljskega poročila.

Razvoj v krajini v občini Divača se usmerja v štiri smeri, in sicer kot pretežno naravna krajina, kot pretežno kulturna krajina, kot pretežno urbana krajina in kot kmetijsko intenzivna krajina. Pretežno naravna krajina se ohranja na hribovitem gozdnatem območju Senožeških brd. Pretežno kulturna krajina se ohranja in usmerjeno razvija na podeželskem območju Brkinov, kjer prevladuje tradicionalno kmetijska raba prostora z avtohtoni poselitvenimi vzorci. Pretežno kmetijska krajina se ohranja in usmerjeno razvija na ravninskih območjih Senožeškega in

Senadolskega polja, Ravni med Divačo in Goričami, na Danskem in Vremskem polju, saj imajo ta območja pridelovalni potencial tal. Pretežno urbana krajina se usmerjeno razvija v dolinskem območju občine, na območju današnjih večjih središčnih naselij občine.

Razvoj turistično-rekreacijskih dejavnosti, gospodarjenje z vodami in izkoriščanje mineralnih surovin je skladno s prostorskimi potenciali, načeli varstva okolja, načeli varovanja naravnih in kulturnih vrednot ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Razvoj turizma se usmerja v podeželski turizem predvsem na podeželskih območjih, še posebej Brkinih. Razvija se navezava na športno-rekreacijski turizem okoli obeh večjih središč. Park Škocjanske jame je kot zavarovano območje in območje svetovnega pomena zaradi ohranjene narave in kulturne dediščine tudi, in predvsem, še naravoslovno – kulturni center.

Vodno gospodarske aktivnosti se usmerjajo v ohranjanje obstoječih retencijskih površin in renaturacije vodotokov.

Izkoriščanje mineralnih surovin se usmerja v obstoječe kope v okolici naselja Laže, ki jih je treba po končanem izkoriščanju sanirati. Manjše opuščene nelegalne kope (Globočak pri Matavunu, Planina pri Barki in Strmec pri Gabrčah) se prepusti naravnemu zaraščanju.

2.1.2.7 Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč

Namenska raba se določi in prikaže za celotno območje občine. Osnovna namenska raba zemljišč se loči na:

- stavbna zemljišča,
- kmetijska zemljišča,
- gozdna zemljišča,
- vodna zemljišča,
- druga zemljišča.

Stavbna zemljišča se v kmetijska oziroma gozdna zemljišča spreminjajo tam, kjer je bil za to izkazan interes lastnikov zemljišč in je to sprejemljivo tudi z vidika prostorskega razvoja občine. Stavbna zemljišča se v kmetijska oziroma gozdna zemljišča spreminjajo tudi na območjih, ki so se na podlagi analiz izkazala kot za gradnjo neustrezna zemljišča.

Spreminjanje kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna zemljišča se izvaja na območjih, kjer je zaradi racionalnega prostorskega razvoja najbolj smotrno širiti naselja (predvsem na območjih razpršene gradnje, na kmetijskih zemljiščih znotraj naselij, na manjših območjih kmetijskih zemljišč, na katerih ni pričakovati intenzivne kmetijske proizvodnje, na robovih gozdov, katerih odstranitev ne vpliva na ekološko stanje območja). Pri tem je treba v največji možni meri upoštevati kvaliteto kmetijskih zemljišč in njihov potencial za kmetijsko proizvodnjo. Pri spreminjanju kmetijskih zemljišč v stavbna zemljišča je treba upoštevati tudi naravne kakovosti posameznih območij.

Kmetijska zemljišča se lahko (na območjih razpršene poselitve) spreminjajo v stavbna zemljišča tudi za potrebe širitev funkcionalnih zemljišč za razvoj kmetij oziroma dopolnilnih dejavnosti na kmetijah .

Znotraj sklenjenih območij gozdov spremembe gozdnih zemljišč v stavbna zemljišča za potrebe poselitve niso dopustne.

Območja pridobivanja mineralnih surovin so opredeljena le na delujočih območjih površin nadzemnega pridobivalnega prostora v Razdrtem in v Lažah. V občini je potrebno vzpostaviti evidenco stanja opuščenih nelegalnih kopov, jih sanirati (brez možnosti nadaljnega izkoriščanja mineralnih surovin) ter opredeliti prioritete lokacije za izkoriščanje mineralnih surovin.

Vodna zemljišča se ohranja v obstoječem obsegu.

2.1.2.8 Usmeritve za določitev prostorsko izvedbenih pogojev

Prostorski izvedbeni pogoji se določijo za celotno območje občine.

Z njimi se določi merila in pogoje za gradnjo objektov ter drugih posegov po posameznih EUP: glede vrste dopustnih dejavnosti, vrste dopustnih gradenj in drugih del ter vrste dopustnih objektov glede na namen, njihovo lego, velikost in oblikovanje, pogoje glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro, varstvene pogoje, ipd.

Grafični prikaz strateškega dela obsega:

Grafični del strateškega dela OPN OD		
številka	karta	merilo
A – Zasnova prostorskega razvoja občine		
1.	Zasnova omrežja naselij	1:50.000
2.	Zasnova območij sanacij	1:50.000
3.	Zasnova obrambe in zaščite	1:50.000
B – Zasnova gospodarske javne infrastrukture		
4.	Zasnova prometnega omrežja z javnim potniškim prometom	1:50.000
5.	Zasnova energetskega omrežja in omrežja zvez	1:50.000
6.	Zasnova vodnega gospodarstva	1:50.000
C – Okvirna območja naselij, vključno z območji razpršene gradnje, ki se sanirajo in so z njimi prostorsko povezana ter okvirna območja razpršene poselitve		1:50.000
D – Usmeritve za določitev namenske rabe in razvoj v krajini		1:50.000

2.2 IZVEDBENI DEL

Izvedbeni del OPN je podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov, razen na območjih, predvidenih za izdelavo občinskih podrobnih prostorskih načrtov (OPPN).

Izvedbeni del OPN ob upoštevanju usmeritev strateškega dela določa: območja namenske rabe prostora, enote urejanja prostora in območja (EUP), za katera se pripravijo OPPN, splošne prostorsko izvedbene pogoje (SPIP), podrobne prostorsko izvedbene pogoje glede na namensko rabo prostora (PIPGRP), posebne prostorsko izvedbene pogoje po enotah urejanja prostora (PIPEUP).

Izvedbeni del je potrebno upoštevati pri izdaji gradbenih dovoljenj za gradnjo objektov, pri prostorskem umeščanju in gradnji enostavnih objektov, pri spremembi namembnosti objektov ter rabe prostora in pri drugih posegih, ki jih določajo predpisi.

2.2.1 Stopnja natančnosti mej

Meje EUP so določene na podlagi katastrskih, topografskih in digitalnih orto-foto načrtov različnih meril in prikazane na zemljiškem katastru v merilu 1:5000.

Položajna natančnost mej EUP je enaka položajni natančnosti zemljiškega katastra, v kolikor meja urejanja sovpada s parcelno mejo. V kolikor meje EUP ne sovpadajo s parcelno mejo, je položajna natančnost meje EUP odvisna od razlik med položajno natančnostjo topografskih in digitalnih orto-foto načrtov in digitalnim katastrskim načrtom na območju obravnavane meje. V primeru, ko parcela objekta leži v dveh EUP, za gradnjo tega objekta veljajo določila za tisto EUP, v kateri leži večji del parcele objekta. To določilo se lahko uporabi le v primerih, ko je načrtovan objekt dovoljen v obeh EUP.

2.2.2 Členitev prostora

Za potrebe določitve prostorskih izvedbenih pogojev tega Odloka je izvedena členitev prostora. Celotni prostor občine je v izvedbenem delu, skladno z mejami naselij in mejami katastrskih občin po Registru prostorskih enot GURS, razdeljen na naslednje prostorske enote:

- funkcionalne enote območij stavbnih zemljišč,
- funkcionalne enote območij nestavnih zemljišč.

Funkcionalne enote so nadalje členjene na EUP. EUP je območje s praviloma enolično namensko rabo ter enotnimi merili za urejanje prostora, razen v primerih posebnih določil za posamične EUP. EUP so prikazane v grafičnem delu izvedbenega dela OPN, na karti 3. »Prikaz območij enot urejanja prostora, osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev«.

EUP se lahko v izjemnih primerih, ko so za izvedbene pogoje potrebne posebne določbe, člani v podenote, kar se posebej opredeli v posebnih določbah tega odloka.

2.2.3 Funkcionalne enote

EUP se za potrebe označevanja združujejo v funkcionalne enote. EUP so različno označene v območjih stavbnih zemljišč in nestavnih zemljišč.

Območje OPN je razdeljeno na naslednje funkcionalne enote v območju stavbnih zemljišč :

Funkcionalne enote območij stavbnih zemljišč	
Oznaka funkcionalne enote	Ime funkcionalne enote
BA	Barka
BE	Betanja
BR	Brežec pri Divači
DA	Dane pri Divači
DI	Divača
DO	Dolenja vas
DL	Dolenje Ležeče
DV	Dolnje Vreme
FA	Famlje
GA	Gabrče

GO	Goriče pri Famljah
GL	Gornje Ležeče
GV	Gornje Vreme
GR	Gradišče pri Divači
KP	Kačiče-Pared
KO	Kozjane
LA	Laže
MA	Matavun
MI	Misliče
NA	Naklo
OT	Otošče
PD	Podgrad pri Vremah
PT	Potoče
SD	Senadole
SN	Senožeče
ŠK	Škocjan
ŠF	Škoflje
VR	Vareje
VT	Vatovlje
VB	Vremski Britof
ZA	Zavrhek

Območja nestavnih zemljišč so razdeljena na naslednje funkcionalne enote:

Funkcionalne enote območij nestavnih zemljišč	
Oznaka funkcionalne enote	V funkcionalni enoti so naslednje katastrske občine
D	Dane, Dolnje Ležeče, Divača, Naklo
S	Dolenja vas, Gabrče, Laže, Potoče, Senadole, Senožeče
V	Famlje, Gornje Vreme, Škoflje, Vremski Britof
B	Barka, Kozjane, Misliče, Podgrad, Vareje, Vatovlje

2.2.4 Enote urejanja prostora

OPN določa prostorske izvedbene pogoje za gradnjo objektov in rabo prostora po EUP. EUP je območje z enovito namensko rabo in z enotnim tipom zazidave ter drugimi pogoji in merili za urejanje prostora.

EUP v naseljih se označi z enolično oznako, ki vsebuje:

- oznako funkcionalne enote in zaporedno številko znotraj funkcionalne enote,
- oznako namenske rabe.

Na karti se pojavlja naslednji zapis oznak EUP v območjih stavbnih zemljišč na primer:

BA-1

SS

OPPN

pri čemer je:

BA – oznaka funkcionalne enote (naselje Barka),

1 – zaporedna številka EUP znotraj funkcionalne enote,

SS – oznaka namenske rabe prostora (splošna stanovanjska območja),

OPPN – oznaka načina urejanja. Oznaka OPN se ne izpisuje; glede na vrsto prostorskega izvedbenega akta, ki velja za EUP so možne tudi oznake DPN.

EUP v območjih nestavbnih zemljišč so označene z enolično oznako funkcionalne enote. Primer:

B-10

G

OPPN

pri čemer je:

B – oznaka funkcionalne enote (odprti prostor),

10 – zaporedna številka EUP znotraj funkcionalne enote,

G – oznaka namenske rabe prostora (gozdna zemljišča),

OPPN – oznaka načina urejanja. Oznaka OPN se ne izpisuje; glede na vrsto prostorskega izvedbenega akta, ki velja za EUP so možne tudi oznake DPN.

2.2.5 Namenska raba prostora

Gradnje so dovoljene le na območjih stavbnih zemljišč, razen za gradnje izven stavbnih zemljišč, ki jih določa ta odlok ali zakon.

V posameznih območjih urejanja morajo površine, namenjene osnovni dejavnosti, obsegati pretežni del (več kot 50%) vseh površin. Dopolnilne dejavnosti so možne ob upoštevanju te omejitve.

Namenska raba prostora je prikazana v grafičnem delu izvedbenega dela OPN, na karti 3. »Prikaz območij enot urejanja prostora, osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev«.

Vrste namenskih rab:

Vrste območij namenske rabe in njihova pretežna namembnost		
podrobnejša namenska raba prostora		nadaljnja členitev kategorij podrobnejše namenske rabe prostora
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ		
S - območja stanovanj	SS - splošna stanovanjska območja	SSe – območja stanovanjske prostostoječe gradnje pretežno enodružinskih hiš
		SSs - območja stanovanjske strnjene gradnje pretežno enodružinskih hiš
		SSv – območja večstanovanjske gradnje
	SB – stanovanjske površine za posebne namene	/
	SK – površine podeželskega naselja	/
C – območja centralnih dejavnosti	CU – osrednja območja centralnih dejavnosti	/

	CD - druga območja centralnih dejavnosti	CDi - območja centralnih dejavnosti za izobraževanje, vzgojo in šport CDz - območja centralnih dejavnosti za zdravstvo in socialno varstvo CDk - območja centralnih dejavnosti za kulturo ter verske namene CDu - območja centralnih dejavnosti za javno upravo CDo - območja centralnih dejavnosti za trgovske, oskrbne, poslovne, storitvene dejavnosti brez stanovanj
I - območja proizvodnih dejavnosti	IP - površine za industrijo IG - gospodarske cone IK - površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	/
B - posebna območja	BT - površine za turizem BD - površine drugih območij	/
Z - območja zelenih površin	ZS - površine za oddih, rekreacijo in šport ZP - parki ZD - druge urejene zelene površine ZK - pokopališča	/
P - območja in omrežja prometne infrastrukture	PC - površine cest PŽ - površine železnic PL - površine letališč PO - ostale prometne površine	/
T - območja komunikacijske infrastrukture		
E - območja energetske infrastrukture		
O - območja okoljske infrastrukture		
A - površine razpršene poselitve	/	Ask - površine razpršene poselitve podeželskega zaselka Abt - površine razpršene poselitve za turizem
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLIŠČ		
K - območja kmetijskih zemljišč	K1 - najboljša kmetijska zemljišča K2 - druga kmetijska zemljišča	/
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLIŠČ		
G - območja gozdnih zemljišč	G - gozdna zemljišča	/
IV. OBMOČJA VODA		
V - površinske vode	VC - celinske vode VI - območja vodne infrastrukture	/
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLIŠČ		

L - območja mineralnih surovin	LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	/

Grafični prikaz izvedbenega dela obsega:

Grafični del izvedbenega dela OPN OD		
številka	karta	merilo
1.	Pregledna karta občine z razdelitvijo na liste	1:50.000
2.	Pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture	1:35.000
3.	Prikaz območij enot urejanja prostora, osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev	1:5000
4.	Prikaz območij enot urejanja prostora in gospodarske javne infrastrukture	1:5000
5.	Prikaz območij urejanja z državnimi prostorskimi načrti in občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti	1:5000